

CANADA GOGHA AMÍ GOHÉH DZÁA NIONIDHE SÍ MEGHA ?E?Á

AMÍ MEK'EH DZÁA NÍGOT'Ó GONDI EDJHTŁ'ÉH K'EH DAATŁ'ÉH

Amii mek'eh dzáa nígot'ó edjhtł'éh k'eh daatł'éh la azhii qt'e?

Amii mek'eh dzáa nígot'ó edjhtł'éh k'eh daatł'éh t'aa gohéh dzáa nágót'ó ts'ih?oh nezu náts'edah ile énidé nezu edéts'ededih ile t'áh náts'enidhe, gok'éé the?o tsiguidhe, ile énidé t'ahsii dzáa nígot'ó t'áh eghálaeda gogha húle agújá edjhtł'éh k'eh ts'edetł'éh á qt'e. Amii dzáa gok'eh dzáa nágó?o meghonázhaeti énidé meghágueda gha.

Amii mek'eh dzáa nígot'ó edjhtł'éh k'eh daatł'éh t'a názhæti gha amii mek'eh dzáa nígot'ó gondi ts'edíth'e gha á qt'e. Ezhii gháádé éhsáa amii mek'eh dzáa nígot'ó dzágújá názhæti gots'eh amii mek'eh nídaodét'ó chu gondáh kadi gha, dádi meqondié, dágújá t'áh mehéh gonezu ile.

Amii mek'eh dzáa nígot'ó gha kaqndih gó?o?

July 25, 2015 k'eh ehsáa *Canadian Victim Bill of Rights* k'éé agot'j agújá. Edi edjhtł'éh taa amii mek'eh dzáa nígot'ó k'éhodih gha gó?o gháádé edjhtł'éh k'eh dágújá gondi daatł'éh Názhæti ile énidé Edjhtł'éh eghogenda Déhth'i-ke zheghágenda gháádé éhsáa amii mek'eh nídaodét'ó sí edidj dzáat'j t'áh agújá meghágueda gha. Edi daatł'éh t'a amii mek'eh dzáa nígot'ó gha kaqndih gó?o t'áh gotah theda gha á qt'e.

Amii dúle amii mek'eh dzáa nígot'ó edjhtł'éh k'eh daatł'éh seeleh?

Amii náedah ile énidé nezu edegho náinnedhe ile, ile énidé amii mek'óé the?o rs'eguidhe, ile énidé amii mehé dzáa nígot'ó t'áh mesáamba húle ile énidé dene gúlíi dúle dágújá edjhtł'éh k'eh daatł'éh azheleh. Edi t'a amii mehé dzáa nígot'ó ededjxáádé gots'eh amii dágújá ts'ih?o megha gonzeu ile, t'ahsii dene k'éé dzáa nígot's'eni?o, góhlot'jé ile énidé amii meghonitseto ehsáa gha chu á qt'e.

Amii mek'eh dzáa nígot'ó edjhtł'éh k'eh ts'edetł'éh t'aa dúle dene gúlíi gogha zhedetł'éh, amii mehúle méhlot'jé, ile énidé amii mek'eh dzáa nígot'ó mecho ile énidé amii zhedezqá k'éndih, ile énidé godené, godezqá gohéh ndádéh, gohéhlot'jé dúwé edegha edjhtł'éh detł'éh énidé dúle ghogha ts'edetł'éh.

Amii mek'eh dzáa nígot'ó sí dúle edets'eh edetł'éh djtł'éh gots'é zhek'ezhahti?

Goghonazhaeti énidé amii mek'eh dzáa nígot'ó edjhtł'éh djtł'éh mek'ezhaohti enidhe énidé káa dúle Názhæti kageleh góhgedi. Názhæti agedi ghááde t'ahsii gúlíi t'áh chu dúle amii mek'eh dzáa nígot'ó edjhtł'éh djtł'éh gots'é kazhehat'j, dúle edjhtł'éh náedah k'eh nízhidha t'áh chu ats'eleh.

Gondi kádúle
męnendeh

?e?á ts'ehk'eh t'áh
neghohghihndih gha

?e?á ts'ek'eh
kádúle gotah ats'et'j

Kádúle k'éé anagodéh

Kádúle edegha
gondi nehtsj

CANADA GOGHA AMÍI GOHÉH DZÁA NŊONIDHE SÍI MEGHA ?E?Á

Amíi mek'eh dzáa nígot'q dúle edjht'éh djt'éh zhek'ezhahti:

- amíi zhets'áodní enjdhj zhets'é xqh at'j;
- móodat'j ch'á edjht'éh ʔeh theda íle énidé
- Amíi gohéh dzaah nígoniʔq zhegháenda ch'á dúle názhaeti k'é kaadi edjht'éh h náeda k'eh azheleh.

Amíi mek'eh dzáa nígot'q edjht'éh det'éh gha énidé azhíi dúle zhek'eh det'éh?

Amíi mek'eh dzáa nígot'q edjht'éh ts'edeht'éh gha énidé megha provinces gots'eh territories edjht'éh hólí gháádé dúle azheleh. Dúle mehéh dágújá t'áh nezú edédedíh íle, nezú náeda gots'eh nezú xáladeda íle gots'eh méhlot'jé got'seh mets'áni nezú gogha agóot'e enidhe t'áh edegha neji. Amíi mek'eh nígot'ô mehéh dzáa nígot'ô ts'ihæðð mehéh gonezú íle agúja ndi t'áh dúle gogha edjht'éh k'e t'ahsíi zháihntsi t'áh azheleh, gogha gots'ç edet'éh det'éh t'áh chu dúle azheleh.

Amíi mek'eh dzáa nígot'ô dúle mek'eh dzáa nígot'ô edjht'éh dít'éh got'sç zhek'azhati ghá ekúh dúle ededí mehéh dzáa nígot'q godheh meedeht'éh íchúu goghqʔa, Nazhaeti-ke kí dúwé mets'jʔq názhaeti t'ahsáagondi gha íle genithé énidé. Amíi mek'eh dzáa nígot'q gha edjht'éh thehtsj k'ezhats'ehti gha énidé, ezhi amíi gogha zhek'ezhahti dúle gots'é gohéh dzáa nígot'q godheh goedeht'éh íchúu gots'eh kazhehʔj, názhaeti gots'é gogházhqa, Nazhaeti-ke kí dúwé mets'jʔq názhaeti t'ahsáagondeh gha íle genedhe énidé.

Amíi mek'eh dzáa nígot'q edjht'éh k'eh daat'éh azhqlá énidé dáôndíh t'áh gogháts'jʔa?

Azhq provinces gots'eh territories edi káondíh amíi mek'eh dzáa nígot'q edjht'éh dágújá t'áh edjht'éh det'éh gha dáqndíh azheleh gha edjht'éh gots'eh. Ehtth'anti, amíi mek'eh dzáa nígot'q gha eghálagédéh íle énidé gohseenizhahti dúle edikaôndíh gha edjht'éh gogháʔa. Amíi mek'eh dzáa nígot'q edjht'éh seeleh gha dúle amíi mek'eh dzáa nígot'q edjht'éh k'eh zhedet'éh t'áh gots'ágendi. Amíi mek'eh dzáa nígot'q edi edjht'éh seqlá énidé dúle gohéh eghálaénda, gohseenizhahti íle énidé Nazhaeti gogha edjht'éh k'éndíh gházhíʔa.

Amíi dzáa nígoniʔq meghqónázhaeti godheh, Názhaeti-ke amíi mek'eh dzáa nígot'q sí zhegha edjht'éh djt'éh gha meghágot'q góhndi. Amíi mek'eh dzáa nígot'q dágújá ghqh edjht'éh det'éh gha dúle Nazhaeti gozhah gots'é zhedáegedechu.

Amíi dzáa nígoniʔq íle énidé zhek'edendi ezhi edjht'eh amíi mek'eh dzáa nígot'ô edjht'éh k'eh daat'éh zheghágíæa gots'éh zhek'eh dúle dahgogedehke.

Amíi mek'eh dzáa nígot'ô edjht'éh k'eh daat'éh sí dúle hóozhñí názhaeti gogháts'jæa?

Amíi mek'eh dzáa nígot'q nezú detthí t'áh enda íle edj dzáa nígoniʔq íle ndi énidé, Nazhaeti-ke íle énidé Názhaeti zhézhqgeda gha gedéhtth'i-ke dúle dáqndíh t'áh ats'eleh gha gógedi. *Criminal Code* k'eh daat'éh gháádé Nazhaeti-ke íle énidé Názhaeti zhéghqgenda gha gedéhtth'i-ke dúle amíi mek'eh dzáa nígot'q edjht'éh k'eh daat'éh dúle godj názhaeti éndíé dúle zhet'áh aget'j. Amíi mek'eh dzáa nígot'q gho kaqndíh góʔq gháádé gots'edíth'e gôndáh agedi gha góʔq gots'eh gogondi mets'edíthth'e gha gots'é mek'ezhats'ehti gha. Amíi mek'eh dzáa nígot'q zhegha edjht'éh det'éh gha énidé dúle *Criminal code* ts'eh edjht'éh seets'eleh t'áh azheleh íle éndíé ezhi gha godj názhaeti ehsj megha edjht'éh seets'eleh gúlí k'eh dúle zhedet'éh.

Líé godj dene t'ahsájé t'áh mehúle gogqndí dúle edjht'éh gúlí amíi mek'eh dzáa nígot'q gha zhedet'éh. Edi t'á amíi dzáa nígoniʔq gqndíh got'sé satsq kqé theda gha meghqónázhaeti énidé me'táh dáodéhttha satsq kqé theda gha mets'enidhe, *Criminal Code* zhíeh 745 zhíeh daat'éh gháádé dáodéhttha satsq kqé theda kqtaah gha meghágo náidéhʔj gha. *Criminal Code* zhíeh daat'éh gháádé Názhaeti énidé amíi mek'eh dzáa nígot'q ts'eh gqndí azhq názhaeti zhegháqenda gha. Amíi mek'eh dzáa nígot'q gots'é mek'ezhahti enidhe énidé dúle kazheleh.

Amíi mek'eh dzáa nígot'q dúle dágújá zheghqh edjht'éh gogházhóʔa, dúle zhek'ezhahti íle énidé gogha zhedet'éh, amíi xiih satsq kqé kqtaah gha gedéhtth'i ke gots'edíthth'e gogha. Satsq kqé ts'eda xiih kots'etla gha gogháqogqah gha gogedíthth'e k'e ghqh k'éndah keodoʔah ts'enidhê énidé edi k'eh mekánahta Canada.ca/victims.

.....

Godł dúle k'éndah meghoh keots'edíʔáh?

Ni íle énidé amíi mek'eh dzaa nígot'q odínehshq énidé, dúle mets'áts'jndi. Amíi mek'eh dzaah nígot'q éhsii gots'ágodi gha azhq provinces gots'eh territories dúle gots'ágendi. Dúle gots'ágendi íle énidé ahsii t'áh chu dúle gots'ágendi. Amíi mek'eh dzaah nígot'q ts'áhodi gha dek'edéht'é gháádé dúle kaqndih godł nánedéh nets'exoh egohʔa:

<http://www.justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/vsd-rsv/index.html>

.....

© Xaye 2019 k'eh ghá, k'ádhe kúégodezene ts'ehk'eh gots'eh Canada gogha k'ádhe, ezhii la, Ts'élj mek'áadhindée, edj eʔaa ts'ehk'eh Canada gogha theda qt'e.

ISBN 978-0-660-30583-7
Cat. No. J2-412/4-2015Rd1-PDF